

ร่างพระราชบัญญัติสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา พ.ศ. ....

ผู้เสนอ นายณพดล แก้วสุพัฒน์ พรรคพลังท้องถิ่นไท กับคณะ

ประธานสภาวินิจฉัย เป็นร่างพระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องการเงิน

ส่งคณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากร่างพระราชบัญญัติ  
ที่เสนอโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ดำเนินการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น ๖  
ตามข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ข้อ ๑๑๐ วรรคสี่

บันทึกหลักการและเหตุผล  
ประกอบร่างพระราชบัญญัติสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา  
พ.ศ. ....

---

หลักการ

ให้มีกฎหมายว่าด้วยสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา

เหตุผล

โดยที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้บุคคลมีสิทธิรวมตัวกันเพื่อจัดตั้งเป็นองค์กรและให้รัฐพึงส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาและการเผยแผ่หลักธรรมของพระพุทธศาสนาเถรวาท เพื่อให้เกิดการพัฒนาจิตใจและปัญญา และต้องมีมาตรการและกลไกในการป้องกันมิให้มีการบ่อนทำลายพระพุทธศาสนาและพระภิกษุสามเณรไม่ว่าในรูปแบบใด และพึงส่งเสริมให้พุทธศาสนิกชนมีส่วนร่วมในการดำเนินมาตรการหรือกลไกดังกล่าวด้วย สมควรที่รัฐและพุทธศาสนิกชนจะดำเนินการเพื่อให้เกิดการรวมตัวกันจัดตั้งองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา และสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา เพื่อให้การอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาให้เจริญมั่นคงสืบไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง  
พระราชบัญญัติ  
สภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา  
พ.ศ. ....

.....  
.....  
.....

.....  
โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา

.....  
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา

พ.ศ. ....”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“กิจการพระพุทธศาสนา” หมายความว่า กิจการด้านการปกครองคณะสงฆ์ การศาสนศึกษา การศาสนสงเคราะห์ การเผยแผ่ การสาธารณูปการ การสาธารณสงเคราะห์ หรือการศาสนวิเทศ ของพระพุทธศาสนา

“สภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา” หมายความว่า สภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา ที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัตินี้

“องค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา” หมายความว่า องค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา ซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาตั้งแต่สิบห้าคนขึ้นไปรวมตัวกันจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา และไม่แสวงหากำไร ไม่ว่าการรวมตัวจัดตั้งนั้นจะจัดตั้งเป็นรูปแบบใด และจะเป็นนิติบุคคลหรือไม่ก็ตาม และให้หมายความรวมถึงนิติบุคคลที่มีวัตถุประสงค์ดังกล่าวด้วย

“นายทะเบียน” หมายความว่า นายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนประจำจังหวัด

“นายทะเบียนกลาง” หมายความว่า ปลัดกระทรวงมหาดไทยหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมหาดไทย

มอบหมาย

“นายทะเบียนประจำจังหวัด” หมายความว่า ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัด

มอบหมาย

มาตรา ๔ องค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนามีสิทธิรวมกันดำเนินการเพื่อจัดตั้งสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ องค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาที่จะรวมตัวกันดำเนินการ เพื่อสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาหรือที่จะเข้าเป็นสมาชิกของสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาต้องไม่มีวัตถุประสงค์ขัดแย้งต่อหลักธรรมตามพระพุทธศาสนา ไม่ถูกครอบงำ โดยหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือพรรคการเมือง และมีการแจ้งสถานะความเป็นองค์กรตามมาตรา ๖ แล้ว

มาตรา ๖ องค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาใดที่ประสงค์จะเข้าร่วมจัดตั้ง หรือเป็นสมาชิกของสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาให้แจ้งสถานะความเป็นองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาไว้ต่อนายทะเบียน โดยจะแจ้งต่อนายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนประจำจังหวัดที่ผู้แจ้งมีภูมิลำเนาอยู่ก็ได้

องค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาที่จะแจ้งการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ต้องมีหลักฐานแสดงว่าเป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาที่ประจักษ์มาแล้วไม่น้อยกว่าสองปีก่อนวันยื่นแจ้ง

การแจ้งให้เป็นไปตามแบบและวิธีการที่นายทะเบียนกลางกำหนด ซึ่งจะกำหนดให้แจ้งโดยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศหรือระบบหรือวิธีการอื่นใดที่ผู้แจ้งสามารถดำเนินการได้โดยสะดวกด้วยก็ได้

ในการกำหนดแบบและวิธีการตามวรรคสาม ต้องไม่มีลักษณะเป็นการสร้างขั้นตอนโดยไม่จำเป็น และให้รับฟังความคิดเห็นขององค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาประกอบด้วย

เมื่อได้รับแจ้งและเห็นว่าเป็นองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาที่มีลักษณะตามมาตรา ๕ แล้วให้นายทะเบียนกลางหรือนายทะเบียนประจำจังหวัดผู้รับแจ้งออกหลักฐานการแจ้งไว้ให้แก่ผู้แจ้ง และให้นายทะเบียนกลางประกาศให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือระบบหรือวิธีการอื่นใดที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก

มาตรา ๗ ให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมหาดไทยมอบหมายเป็นนายทะเบียนกลาง มีหน้าที่รับแจ้งสถานะความเป็นองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาได้ทั่วราชอาณาจักร และมีหน้าที่อื่นตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายเป็นนายทะเบียนประจำจังหวัด มีหน้าที่รับแจ้งสถานะความเป็นองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาภายในจังหวัดนั้น และเมื่อได้รับแจ้งแล้วให้ส่งรายชื่อองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาให้นายทะเบียนกลางโดยเร็วเพื่อประกาศให้ประชาชนทราบตามมาตรา ๖ วรรคห้า

มาตรา ๘ ผู้ใดเห็นว่าองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาที่ได้แจ้งไว้ตามมาตรา ๖ มีลักษณะไม่ถูกต้องตามมาตรา ๕ ให้มีสิทธิยื่นคำคัดค้านพร้อมทั้งหลักฐานต่อนายทะเบียนกลางได้

เมื่อนายทะเบียนกลางได้รับคำคัดค้านตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการสอบข้อเท็จจริงแล้ววินิจฉัยโดยเร็ว ในกรณีที่เห็นว่าองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนานั้นมีลักษณะไม่ถูกต้องตามมาตรา ๕ ให้เพิกถอนการรับแจ้งพร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ร้องและองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องทราบ

คำวินิจฉัยของนายทะเบียนกลางให้เป็นที่สุด

มาตรา ๙ องค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาที่มีลักษณะตามมาตรา ๕ ไม่น้อยกว่าห้าสิบองค์กรมีสิทธิเข้าชื่อกันแจ้งต่อนายทะเบียนกลางเพื่อเป็นผู้เริ่มก่อการในการจัดตั้งสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา

เมื่อได้แจ้งตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ผู้เริ่มก่อการรวบรวมองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาที่ยินยอมเข้าร่วมในการจัดตั้งสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาให้ได้จำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งขององค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาที่นายทะเบียนกลางได้ประกาศการรับแจ้งตามมาตรา ๖ วรรคห้า ไว้ครั้งสุดท้ายก่อนวันที่แจ้งตามวรรคหนึ่ง ทั้งนี้ ให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันแจ้งตามวรรคหนึ่ง

ในการดำเนินการตามวรรคสอง ผู้เริ่มก่อการจะขอให้นายทะเบียนกลางเป็นผู้ประกาศเชิญชวนให้องค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาแสดงความยินยอมเข้าร่วมต่อนายทะเบียนกลางแทนผู้เริ่มก่อการก็ได้

เมื่อผู้เริ่มก่อการรวบรวมองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาได้ครบถ้วนภายในกำหนดเวลาตามวรรคสองแล้ว ให้แจ้งให้นายทะเบียนกลางทราบพร้อมด้วยหลักฐานการยินยอม เข้าร่วมองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาเมื่อนายทะเบียนกลางได้รับแจ้งและตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนแล้ว ให้ประกาศการจัดตั้งสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา ในราชกิจจานุเบกษาและทางระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

ในกรณีที่นายทะเบียนกลางเป็นผู้ประกาศเชิญชวนตามวรรคสาม เมื่อนายทะเบียนกลางรวบรวมองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาได้ครบถ้วนตามจำนวนและภายในกำหนดเวลาตามวรรคสองแล้ว ให้นายทะเบียนกลางดำเนินการตรวจสอบและประกาศการจัดตั้งสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาตามวรรคสี่ต่อไป

การประกาศการจัดตั้งสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา ให้นายทะเบียนกลางดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งตามวรรคสี่หรือวันที่รวบรวมองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาได้ครบถ้วนตามวรรคห้า

องค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาที่เข้าชื่อตามวรรคหนึ่งหรือยินยอมเข้าร่วมตามวรรคสองแล้ว จะขอถอนชื่อออกและจะเข้าชื่อกับคณะผู้เริ่มก่อการอื่นหรือยินยอมเข้าร่วมในการจัดตั้งสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาอื่นไม่ได้ เว้นแต่มิได้มีการจัดตั้งสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาภายในกำหนดเวลาตามที่ได้เริ่มก่อการไว้

มาตรา ๑๐ ให้สภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาที่จัดตั้งตามมาตรา ๙ เป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อการส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา และดำเนินการอื่นใดตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ โดยให้อัตราองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาที่เป็นผู้เริ่มก่อการและที่ได้ลงชื่อยินยอมเข้าร่วมในการจัดตั้งสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาตามมาตรา ๙ เป็นสมาชิกของสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา นับแต่วันที่ประกาศจัดตั้งสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา

ให้สภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนามีความเป็นอิสระ ไม่อยู่ภายใต้อาณัติหรือการครอบงำ หรือการสั่งการไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมจากหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือพรรคการเมือง

มาตรา ๑๑ เมื่อมีการจัดตั้งสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาตามมาตรา ๙ แล้ว ให้คณะผู้เริ่มก่อการจัดทำร่างข้อบังคับสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาและเรียกประชุมสมาชิกภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่ประกาศการจัดตั้งในราชกิจจานุเบกษา เพื่อดำเนินกิจกรรม ดังต่อไปนี้

- (๑) จัดทำข้อบังคับสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา
- (๒) เลือกตั้งประธานและคณะกรรมการนโยบายของสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา
- (๓) กำหนดนโยบาย แนวทาง หรือแผนงาน เกี่ยวกับการส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา
- (๔) กิจการอื่นที่คณะผู้เริ่มก่อการเห็นสมควร

มาตรา ๑๒ ข้อบังคับสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาอย่างน้อยต้องมีเรื่อง ดังต่อไปนี้

- (๑) วัตถุประสงค์ของสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา
- (๒) แนวทางในการดำรงความเป็นอิสระตามมาตรา ๑๐

(๓) โครงสร้างของการบริหารงานซึ่งอย่างน้อยต้องมีคณะกรรมการนโยบายที่ประกอบด้วย ประธาน รองประธาน และกรรมการนโยบายตามที่กำหนด และคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และวิธีการได้มาซึ่งคณะกรรมการนโยบาย โดยกรรมการนโยบายอย่างน้อยต้องประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านต่าง ๆ และตัวแทนขององค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาจากพื้นที่ต่าง ๆ โดยจะให้มีคณะกรรมการบริหารด้วยหรือไม่ก็ได้

(๔) โครงสร้างขององค์กรซึ่งอย่างน้อยต้องมีสำนักงานสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา และหน่วยงานประจำจังหวัดซึ่งอาจมีทุกจังหวัดหรือบางจังหวัดตามที่เห็นสมควร ตลอดทั้งวิธีการบริหารงานของสำนักงานสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาซึ่งอย่างน้อยต้องมีเลขานุการสำนักงานสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาเป็นหัวหน้าสำนักงานและวิธีการบริหารงานในหน่วยงานประจำจังหวัด รวมตลอดทั้งผู้มีอำนาจกระทำการแทนสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา

(๕) หลักเกณฑ์และวิธีการในการรับรององค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาเข้าเป็นสมาชิก และสิทธิ หน้าที่ และประโยชน์ของสมาชิก ทั้งนี้ หลักเกณฑ์และวิธีการในการรับสมาชิกต้องไม่มีลักษณะเป็นการกีดกันมิให้องค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาที่มีคุณสมบัติครบถ้วนเข้าเป็นสมาชิกได้

(๖) จรรยาบรรณและการควบคุมการปฏิบัติงาน ให้เป็นไปตามจรรยาบรรณและโทษ กรณีมีการละเมิดจรรยาบรรณ

(๗) ค่าลงทะเบียน ค่าบำรุง และค่าบริการที่จะพึงเรียกเก็บจากสมาชิกหรือบุคคลภายนอก

(๘) การบัญชีและการเงิน การสอบบัญชี และการประเมินผลการปฏิบัติงานของสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา

(๙) การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้าง และเงินบำเหน็จรางวัลพนักงาน รวมทั้งระเบียบ วินัย การลงโทษ และการร้องทุกข์ของพนักงาน

ข้อบังคับสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาต้องแจ้งให้นายทะเบียนกลางทราบ และเผยแพร่ทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือระบบหรือวิธีการอื่นใดที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก

มาตรา ๑๓ สภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา นอกจากมีอำนาจดำเนินการตามวัตถุประสงค์ที่ได้จัดตั้งแล้ว ในฐานะเป็นผู้แทนขององค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา ให้มีอำนาจดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ให้ความคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิของพระภิกษุสามเณร รวมตลอดทั้งเสนอแนะนโยบายเกี่ยวกับการส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาต่อคณะรัฐมนตรีหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

(๒) สนับสนุนและดำเนินการ ตรวจสอบ ติดตาม เฝ้าระวังสถานการณ์ด้านพระพุทธศาสนา แจ้งหรือโฆษณาข่าวสารหรือเตือนภัยเกี่ยวกับการดำเนินงานที่อาจกระทบต่อกิจการพระพุทธศาสนา หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือเกิดความเสื่อมเสียแก่กิจการพระพุทธศาสนา

(๓) รายงานการกระทำหรือละเลยการกระทำอันมีผลกระทบต่อกิจการพระพุทธศาสนา ไปยังหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานอื่นที่รับผิดชอบ และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ

(๔) สนับสนุนและช่วยเหลือองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาให้มีการดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพและได้รับความเชื่อถือ ตลอดจนส่งเสริมการรวมตัวขององค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาในระดับจังหวัดและเขตพื้นที่ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในข้อบังคับสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา

(๕) สนับสนุนการศึกษาและการวิจัยเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานคุ้มครองและพิทักษ์สิทธิพระภิกษุสามเณร

(๖) ดำเนินคดีเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิเกี่ยวกับกิจการพระพุทธศาสนาตามที่เห็นสมควรหรือเมื่อมีผู้ร้องขอ หรือให้ความช่วยเหลือในการดำเนินคดีในกรณีที่พระภิกษุสามเณรหรือองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาถูกฟ้องคดี และเพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ให้มีอำนาจประณิประนอมยอมความด้วย

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐได้รับรายงานตาม (๓) ให้แจ้งผลการดำเนินงานให้สภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาทราบภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับแจ้ง

ในการดำเนินการตาม (๖) ให้สภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนามีอำนาจฟ้องคดีได้ทั้งคดีแพ่ง คดีอาญา และคดีปกครอง เช่นเดียวกับผู้เสียหายตามกฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความแพ่ง กฎหมายว่าด้วยวิธีพิจารณาความอาญา และกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง เช่นเดียวกับคู่กรณีตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

มาตรา ๑๔ ให้เป็นหน้าที่ของสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาที่จะต้องจัดให้มีการประชุมสมาชิกอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง เพื่อรายงานผลการดำเนินงานของสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา และรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอันจะยังประโยชน์แก่การส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา และการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานของสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา

มาตรา ๑๕ ให้เป็นหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทยที่จะเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาจัดสรรเงินอุดหนุนเป็นรายปีเป็นการจ่ายขาดให้แก่สภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา ตามที่สภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาเสนอ

ในการจัดสรรเงินอุดหนุนตามวรรคหนึ่ง ให้คณะรัฐมนตรีจัดสรรให้เพียงพอต่อการดำเนินงานของสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา

ในกรณีที่สภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา เห็นว่าจำนวนเงินที่คณะรัฐมนตรีจัดสรรให้ไม่เพียงพอต่อการดำเนินงานตามวรรคสอง สภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา จะมีหนังสือขอให้คณะรัฐมนตรีทบทวนเพื่อจัดให้เพียงพอก็ได้

มาตรา ๑๖ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมประสิทธิภาพและการตรวจสอบการดำเนินงานของสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ให้สภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา จัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานของสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา ตามระยะเวลาที่สภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนากำหนด แต่ต้องไม่เกินสามปี

การประเมินผลการดำเนินงานตามวรรคหนึ่ง ให้จัดทำโดยสถาบันหรือองค์กรที่เป็นกลาง และมีความเชี่ยวชาญในด้านการประเมินผลการดำเนินงาน โดยมีการคัดเลือกตามวิธีการที่สภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนากำหนด

การประเมินผลการดำเนินงานของสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาจะต้องแสดงข้อเท็จจริงให้ปรากฏในด้านประสิทธิผล ประสิทธิภาพ การพัฒนาสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา และการสนับสนุนจากประชาชน หรือในด้านอื่นตามที่สภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาจะได้กำหนดเพิ่มเติมขึ้น



มาตรา ๑๗ ให้สภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปี  
ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคเผยแพร่ให้ประชาชนทราบและเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา  
เพื่อทราบภายในหกเดือนนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน

นายกรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา อาจขอให้ประธานกรรมการนโยบายสภาองค์กรส่งเสริม  
กิจการพระพุทธศาสนา ชี้แจงการดำเนินงานในเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นหนังสือหรือขอให้มาชี้แจงด้วยวาจาได้

มาตรา ๑๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....

นายกรัฐมนตรี

๑  
๗๔      บันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญ  
ของพระราชบัญญัติสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา  
พ.ศ. ....

---

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกับคณะได้เสนอร่างพระราชบัญญัติสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา พ.ศ. .... ต่อสภาผู้แทนราษฎร และได้จัดทำบันทึกวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติตามข้อ ๑๑๐ ของข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังต่อไปนี้

**๑. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอร่างพระราชบัญญัติ**

โดยที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติให้บุคคลมีสิทธิรวมตัวกันเพื่อจัดตั้งเป็นองค์กรและให้รัฐพึงส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาและการเผยแผ่หลักธรรมของพระพุทธศาสนาเถรวาท เพื่อให้เกิดการพัฒนาจิตใจและปัญญา และต้องมีมาตรการและกลไกในการป้องกันมิให้มีการบ่อนทำลายพระพุทธศาสนาและพระภิกษุสามเณรไม่ว่าในรูปแบบใด และพึงส่งเสริมให้พุทธศาสนิกชนมีส่วนร่วมในการดำเนินมาตรการหรือกลไกดังกล่าวด้วย สมควรที่รัฐและพุทธศาสนิกชนจะดำเนินการเพื่อให้เกิดการรวมตัวกันจัดตั้งองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา และสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา เพื่อให้การอุปถัมภ์และคุ้มครองพระพุทธศาสนาให้เจริญมั่นคงสืบไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

**๒. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ**

- ๒.๑ กำหนดบทนิยามเพื่ออธิบายความหมายของถ้อยคำที่ใช้ในร่างพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๓)
- ๒.๒ กำหนดให้องค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนามีสิทธิรวมกันดำเนินการเพื่อจัดตั้งสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา (ร่างมาตรา ๔)
- ๒.๓ กำหนดให้องค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาที่จะรวมตัวกันดำเนินการต้องไม่มีวัตถุประสงค์ขัดแย้งต่อหลักธรรมตามพระพุทธศาสนา ไม่ถูกครอบงำ โดยหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือพรรคการเมือง (ร่างมาตรา ๕)
- ๒.๔ กำหนดให้องค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาที่ประสงค์จะเข้าร่วมจัดตั้งหรือเป็นสมาชิกของสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาให้แจ้งสถานะความเป็นองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาไว้ต่อนายทะเบียน (ร่างมาตรา ๖)
- ๒.๕ กำหนดให้ปลัดกระทรวงมหาดไทยหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมหาดไทยมอบหมายเป็นนายทะเบียนกลาง มีหน้าที่รับแจ้งสถานะความเป็นองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาได้ทั่วราชอาณาจักร และมีหน้าที่อื่นตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือผู้ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายเป็นนายทะเบียนประจำจังหวัด และมีหน้าที่รับแจ้งสถานะความเป็นองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาภายในจังหวัดนั้น (ร่างมาตรา ๗)

๒.๖ กำหนดให้บุคคลที่เห็นว่าองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาที่ได้แจ้งไว้ มีลักษณะไม่ถูกต้องตามมาตรา ๕ มีสิทธิยื่นคำคัดค้านพร้อมทั้งหลักฐานต่อนายทะเบียนกลางได้ และเมื่อนายทะเบียนกลางได้รับคำคัดค้านให้ดำเนินการสอบข้อเท็จจริงแล้ววินิจฉัยโดยเร็ว หากเห็นว่าองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนานั้น มีลักษณะไม่ถูกต้องตามมาตรา ๕ ให้เพิกถอนการรับแจ้งพร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ร้องและองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาที่เกี่ยวข้องทราบ ทั้งนี้ คำวินิจฉัยของนายทะเบียนกลางให้เป็นที่สุด (ร่างมาตรา ๘)

๒.๗ กำหนดให้องค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาไม่น้อยกว่าห้าสิบองค์กรมีสิทธิเข้าชื่อกันแจ้งต่อนายทะเบียนกลางเพื่อเป็นผู้เริ่มก่อการในการจัดตั้งสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา ตลอดจนกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการจัดตั้งสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา (ร่างมาตรา ๙)

๒.๘ กำหนดให้สภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์เพื่อการส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาและดำเนินการอื่นใดตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดให้มีความเป็นอิสระ ไม่อยู่ภายใต้อาณัติหรือการครอบงำหรือการสั่งการไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมจากหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือพรรคการเมือง (ร่างมาตรา ๑๐)

๒.๙ กำหนดให้เมื่อจัดตั้งสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาแล้ว ให้คณะผู้เริ่มก่อการจัดทำร่างข้อบังคับสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาและเรียกประชุมสมาชิกภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ประกาศการจัดตั้งในราชกิจจานุเบกษา เพื่อดำเนินกิจกรรมจัดทำข้อบังคับสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา เลือกตั้งประธานและคณะกรรมการนโยบายของสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา กำหนดนโยบาย แนวทาง หรือแผนงาน เกี่ยวกับการส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา และกิจการอื่นที่คณะผู้เริ่มก่อการเห็นสมควร (ร่างมาตรา ๑๑)

๒.๑๐ กำหนดให้การจัดทำข้อบังคับสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาต้องมีเรื่องที่จะระบุไว้ในมาตรานี้เป็นอย่างน้อย (ร่างมาตรา ๑๒)

๒.๑๑ กำหนดให้สภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา มีอำนาจดำเนินการในเรื่องต่าง ๆ ตามมาตรานี้ นอกจากที่ได้กำหนดไว้ให้มีอำนาจดำเนินการตามวัตถุประสงค์ (ร่างมาตรา ๑๓)

๒.๑๒ กำหนดให้เป็นหน้าที่ของสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาในการจัดให้มีการประชุมสมาชิก เพื่อรายงานผลการดำเนินงานของสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาและรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะอันจะยังประโยชน์แก่การส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา และการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานของสภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา (ร่างมาตรา ๑๔)

๒.๑๓ กำหนดให้เป็นหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทยที่จะเสนอต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาจัดสรรเงินอุดหนุนเป็นรายปีเป็นการจ่ายขาดให้แก่สภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา (ร่างมาตรา ๑๕)

๒.๑๔ กำหนดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานของสภาองค์กรส่งเสริมกิจการ  
พระพุทธศาสนา ตามระยะเวลาที่สภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนา กำหนด แต่ต้องไม่เกินสามปี  
(ร่างมาตรา ๑๖)

๒.๑๕ กำหนดให้สภาองค์กรส่งเสริมกิจการพระพุทธศาสนาจัดทำรายงานผลการปฏิบัติงาน  
ประจำปี ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคเผยแพร่ให้ประชาชนทราบและเสนอต่อคณะรัฐมนตรี สภาผู้แทนราษฎร  
และวุฒิสภา เพื่อทราบภายในหกเดือนนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน (ร่างมาตรา ๑๗)

๒.๑๖ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้  
(ร่างมาตรา ๑๘)

---